

Novi zvon

Novi zvon, letnik II, številka 5

Urednica:
Gaja Jezernik Ovca

Mentor:
dr. Tomo Virk

Oblikovanje:
Gaja Jezernik Ovca

Naklada:
∞

Ljubljana, maj 2013

Kazalo

Razpis za junijsko erotično številko	3
Intervju: Sara Fabjan	4
Sara Fabjan: Začetek pri koncu	6
Sara Fabjan: Verovanje	7
Sara Fabjan: Opica	8
Helena Čehovin: Norma Jean	9
Veronika Šoster: Steppenwolf	10
Gaja Jezernik Ovca: 13. 4. 2013; 16. 4. 2013	11
Gaja Jezernik Ovca: 24. 4. 2013	12
Ivona Bozik: Protestacije	13
Denis Podaj: Očetov meč	15
Anja Radaljac: Degradacija neke češpljice 15 (1/2)	21

Razpis za junijsko erotično številko ... ponovno ...

»KAVALIR: Pridi in prva noč bo pijanstvo dveh wildovskih duš.«
(Ivan Mrak)

»Une orange sur la table
Ta robe sur le tapis
Et toi dans mon lit
/.../«
(Jacques Prévert)

»She enjoyed his weight over her, enjoyed being crushed under his body. She
wanted him soldered to her, from mouth to feet.«
(Anais Nin)

Junij. Erotika. Promiskuiteta. Čutnost.

Tudi tokratna šesta številka bo (kot že zagotovo veste ... ali bi vsaj morali vedeti, če ste del rednih bralcev) v celoti namenjena erotični literaturi v vseh variacijah in deviacijah.

Poezijo, prozo, dramske prizore ali hibridne forme pošljite na naš elektronski naslov (novizvon@gmail.com) najkasneje do **torka, 28. maja 2013**. Količinske omejitve ni, navodila za oblikovanje prispevkov pa najdete na naši spletni strani. Zaželeno je, da so poslani prispevki označeni »za tematsko/erotično številko«.

Tematska zamejitev je zgolj erotika. Ostalo je prepuščeno domišljiji (in fantaziji) vsakega izmed avtorjev/avtoric, pa naj bo ovito v usnje, lateks ali zgolj močni čustveni naboj. Vse je dobrodošlo.

Sara Fabjan

Najboljše zamisli seveda dobiš takrat, ko nimaš časa ali beležke

Sara Fabjan je študentka psihologije in zaljubljena v pisanje poezije, kar je zanimiva kombinacija, zato smo se z njo zapletli v pogovor o tematiki njenih pesmi. Zelo rada nastopa na literarnih večerih; videli smo jo lahko na Mladih rimah, Noči mladih, na odprtem branju ob dnevu poezije in še kje. Objavljala je že v Poetikonu, Vpogledu, Primorskih srečanjih in pri nas, v Novem zvonu. Izdala je tudi pesniško zbirko z naslovom Dnevnik nekega človeka, tudi o tem nam je povedala malo več. Pri pisanju se nagiba h kritiki družbe, tudi bere najraje družbenokritična (in znanstvenofantastična :) dela.

1. Najprej mi povej nekaj o svoji poeziji na splošno, katere teme so ti blizu?

Teme, o katerih pišem v svojih pesmih, so večinoma iz vsakdanjega življenja – s tem mislim na vse stvari, ki jih opazim tekom dneva in mi vzbudijo kakšno posebno misel. Včasih dobim ideje tudi od ljudi, recimo med pogovorom ali pa če kdaj slišim kakšen poseben stavek. Velikokrat se mi zgodi, da me kakšen dogodek presune ali pa v nekem trenutku pogledam nanj z drugega vidika ter se zavem njegove absurdnosti. Uporabim vse tiste nenavadne misli, ki dosežejo zavest mojih možganov in me včasih tako šokirajo, da nezavedno v mislih že pišem novo pesem in upam, da si jo bom zapomnila; najboljše zamisli seveda dobiš takrat, ko nimaš časa ali beležke. Če bi morala opredeliti širšo tematiko svojih pesmi, bi rekla, da so družbenokritične, oziroma vsaj sama stremim k temu, da bi bile. Tematika v vsaki pesmi seveda variira, velikokrat pa se v njih odražajo stvari, ki me v tistem času obdajajo ali okupirajo.

2. Zelo zanimiva se mi zdi tudi povezava med poezijo in tvojim študijem psihologije. Se ti zdi, da se dopolnjujeta, dobiš iz psihologije veliko navdiha in nove snovi?

Zdi se mi, da mi psihologija omogoča nek drugačen pogled na človeka. Verjamem, da ta veda najustrezneje opiše to, kar uteleša poezija, saj je le-ta odraz človeškega življenja in duševnosti. Ko se učiš o tem, kako človek deluje in kaj se dogaja v njegovi glavi, poskušaš razumeti ravno ta proces, ki se dogaja med pisanjem pesmi ali razmišljanjem. Med študijem sem res že velikokrat dobila kakšen navdih ali pa dobro idejo za nastanek nove pesmi, kar se velikokrat tudi kaže v terminologiji, ki zaide na področje nevroznanosti ali pa tudi kritike same psihologije in s tem kritike človeka. Priznati pa moram, da mi manjkajo drugačni pogledi na družbo in človeka, zato mi je zelo všeč, da je mogoče izbrati predmete, ki niso z naše smeri, ker včasih potrebuješ nekaj, kar razbije tvoj način razmišljanja, v katerega zapadeš kot študent neke smeri. Mislim, da je lahko tvoja poezija in način razmišljanja bolj obogaten ter kompleksen, če te zanima več področij. Zato najdem svoj vir navdiha v glavnem izven predavalnice, znotraj pa predvsem takrat, ko slišim kakšno presenetljivo ugotovitev znanstvenikov, ki me presune in zamaje moj način razmišljanja. Mislim, da je čar poezije in literature ravno v tem, da združuje vse možne ideje z vseh področij človekovega življenja, zato si celo v prednosti, če jih poznaš čim več in poskušaš biti več kot samo študent (v mojem primeru) psihologije.

3. Izdala si tudi že pesniško zbirko. Kako je prišlo do tega in kdaj se ti zdi primeren čas za kaj takega? Kako pa si izbrala njen naslov, *Dnevnik nekega človeka*?

Imela sem možnost in tudi srečo, da sem lahko izdala pesniško zbirko ravno ob koncu četrtega letnika gimnazije. Za to izkušnjo sem izredno hvaležna Gimnaziji Bežigrad, ki sem jo obiskovala, saj so bili vsako leto pripravljene financirati kakšno zbirko svojih dijakov. Ne vem natančno, kako je sploh prišlo do tega, da so prav meni ponudili to možnost. Tudi tega, da imam svojo zbirko, se sploh še ne zavedam. Vedno sem mislila, da nekdo izda svojo zbirko, ko že dolgo časa ustvarja in piše, ter se mora krepko boriti za to, da mu je nekdo pri tem pripravljen pomagati. Po eni strani sem vesela, da sem bila deležna te možnosti, se pa velikokrat sprašujem, če morda ni bilo prekmalu in če je sploh nekdo v srednji šoli lahko dovolj zrel, da se zaveda, kaj to pomeni. Sama bi se za izdajo zbirke verjetno odločila veliko let kasneje. Seveda pa je to težko reči, saj ne veš, kakšen boš v prihodnosti in kakšno mišljenje boš imel. Vendar je kljub mojim pomislekom na koncu prevladalo zavedanje, da je to enkratna priložnost, ki jo je bilo treba izkoristiti.

Proces ustvarjanja zbirke je bil izredno naporen, ampak tudi pozitiven, saj sem morala ustvariti neko zaključeno celoto, ki ima nek pomen, zato sem tudi dolgo časa iskala naslov zbirke. Struktura zbirke je prišla takoj po tem, ko sem ugotovila naslov zanjo. Zdelo se mi je, da *Dnevnik nekega človeka* dovolj dobro opisuje teme, o katerih pišem – neki človek piše o stvareh v svojem življenju, ampak na način, ki ni tako izpoveden kot je po navadi v dnevnikih. Ravno to se mi je zdela dobra ideja. Naslov je dovolj zgovoren, da nakazuje nespecifičnost posameznika v družbi, čigar dnevnik naj bi to bil – je le neki človek. In potem sem celo zbirko zasnovala s poudarkom na času zapisa pesmi in jih kronološko uredila, saj si tudi ob pesmi zmeraj napišem datum nastanka. Priznam, da dokaj nerada povem, da sem izdala zbirko, saj nisem prepričana, če je bil to dober čas za izdajo tako pomembnega dela. Toda zdaj, ko jo berem z oddaljenostjo dveh let od tistega trenutka, jo berem povsem drugače in sem vedno bolj ponosna nanjo. Bila je produkt časa, v katerem sem živela takrat in nekatere pesmi v njej zdaj vidim bolj z vidika bralca ter se zavedam drugega pomena tega, kar sem ustvarila. Nedvomno pa sem močno hvaležna za to izkušnjo in seveda imam željo še kdaj ponoviti ta proces.

Intervjuvala: Veronika Šoster

Sara Fabjan

Začetek pri koncu

Apatija

In šest knjig o posmrtnem življenju
Na zadnjem sedežu avta
Ki ga danes vozim
Bolj neprevidno kot druge dni

Zanikanje, jeza, pogajanje, depresija in sprejemanje
So zamenjale

1. žalost 2. jeza in 3. otopenost

Knjige nosim iz avta eno po eno
V drugo nadstropje

Berem tisto o reinkarnaciji
Medtem ko vlagam v kozarce
Svoje ponedeljke, torke, četrte in petke
Zadnjih enajst let

Nepredušno zaprte jih nosim v klet
Vse sobote pa skrivam v podstrešno shrambo

Morala bi jih razkazovati
A sem še bolj ravnodušna če jih vidim
Zato googlam možne nove hobije

Danes si dovolim biti jezna

A jutri

Pobegnila sem

In bil je najlepši dan v letu

Verovanje

Slišala sem
– a nisem verjela
Ker sem ateist
Za čenče
Da si rekel
Če bi zmagal na oskarjih
Bi se tudi ti zahvalil bogu
– jaz ga pišem z malo začetnico
Ker ni osebno lastno ime
Ne zemljepisno
In tudi ne stvarno

Sem ateist
Ki želi biti agnostik
Še bolje
– sem ateist
Ki podpira da drugi verjamejo v boga
Ker rada vidim da so drugi v zablodi
Ampak mi ne gre
Ker se slabo lažem in slabo prikrito smejem

Ker če bi jaz dobila oskarja
Bi odšla
– brez besed

Opica

Najina izmenjava gre takole:
Med tvoji nanašanjem šminke še gre ampak
Med drugim in tretjim nanosom pudra
Te neham poslušati

Opica-
Nekega dne se je zbudila in rekla
Whoa
Kakšna pa hodim naokoli
Upam da me nihče ni videl
Ubila je lisico
Da bi oblekla njeno kožo
Namazala se je z blatom po obrazu
In z brusnicami poudarila svoje ličnice in usta
In jaz jo gledam
Res-
Vse na telesu se lahko poudari
Ampak
Opica je izgubila svoje dlake samo zato
Ker je oblekla kožo drugega

Helena Čehovin
Norma Jean

»Nasmeh je važen, Norma Jean.
Nasmeh in barve, večni šarm.
Hrepenenje kar pozabi,
Forget your daddy, ni ga, ni.«

Povej mi zgodbo Norma Jean.
Ne stoj tam v solzah,
povej mi zgodbo.
Povej kako, da vem zakaj.

Ker si sirota, ki to ni,
prisiljena v prvi zakon?
Druga dva se izjalovita,
kot bi človek rekel keks,
kot da pripadaš zmeraj drugim,
večno mlada Norma Jean.

Večno mlado zlomi človek,
kdo pa drugi.
Rdeča strast in
Palm Spring weekend,
solzna usta, solzen smeh.
Obsesija.
Pobeg v New York,
birthday party
s sladkim glasom,
z nemim koncertem.

Zadnji vikend,
ženska sama.
Brez otrok in brez moža
z glasom v glavi,
ki mori ...

»Pojdi Johnny, pojdi.«

»You're not really First Lady material, anyway, Marilyn.«

»You're not really First Lady material, anyway, Marilyn.«

»You're not really First Lady material, anyway, Marilyn.«

»You're ... really ... First Lady ... anyway.«

»You're not ... really ... material ... Marilyn.«

»You' re ... Maaarilyn.«

»Maaaaarilyyyyyyyyn.«

Veronika Šoster
Steppenwolf

Preveč tebe čaka name in premalo mene imaš. Če me sploh imaš. Kakor da bi tvoje besede izsušil svetel dež, zdaj samo še zamaknjeno pišeš. Nikamor se ti ne mudi. Vedno si znal ostati, vedno si znal, ampak nisi. Ker te je premalo v meni, blediš in usihaš. Tvoje dlani so ostale pozabljene na obalah severnega morja in zdaj jih iščeš, vsa ta leta hrepenenja po enem samem pravem dotiku, ki te opehari vsega in ti obljubi ptice obzorja, ki jim je vihar že zdavnaj razceftral krila. Oglušujoče šumenje neke reke te odnaša in vrtinči in njej ne moreš reči ne. Če bi odprl misli in v njih poiskal to, kar skrivaš sam pred seboj, bi te preplavila in zadušila in nikoli več ne bi obžaloval in nihče več te ne bi objokoval. Zato dvomiš, in bolj ko dvomiš, več tvojih čustev se razgubi med ostrim kamenjem, da najdejo novega lastnika, ki bo vedel, kdaj se nekoga prosi, naj odvrže staro življenje.

Gaja Jezernik Ovca

13. 4. 2013

Napetost pričakovanja.

Ki si jo izumil

vpeljal

izvajal

podarjal

prenesel name.

Prenesel v večer,

ko nisva več sama,

vendar še vedno vpeta

v znano intimnost,

pa četudi le za

dolžino dotika

tvojih rok, ki me

zapeljejo v

najin

neločljivo prepleten

ambient.

16. 4. 2013

Vzporednica,

ki se je smem

dotikati

zaradi anomalij

vsakdana.

Zaradi napak v

sistemu monotonosti

ali ustaljenosti.

Kot izlet

v posameznost,

ki jo slutiš

skozi vsa obdobja

bivanja.

In katere obstoj je

nespremenljiv,

pridržen

na isti predpisani distanci,

ki se zaletava v

stene

nezavednega

in sprošča

rutinske opomnike,

da je tam.

24. 4. 2013

Čeprav se
spiralno
sučem
navzdol
ali
halucinogeno
niham
v konstruktih
lepljenih sten,
se ne
vračam
k Penrosevim
stopnicam.
Sem poleg.
Zunaj.
Svobodna po
milimetrih
drobečih se
oklepajev
razpadlega.
Z uslužno odzivnostjo,
ki jo sprošča
podarjenost tvojega glasu.

Ivona Bozik

Protestacije

Ulica enosmerna zaradi zaprtja zaradi dela na neki stavbi zaradi propadanja... desno je smer nazaj proti Chiadu, naravnost navzdol sumljivo zanemarjeno stopnišče, začetek nelagodnega izgubljanja, na vogalu dve poslavljajoči se moški postavi: ni čisto jasno, kdo bolj sumničavo pogleduje koga. V ozadju vzklík nekega drugega moškega lika - njima? Razočaran vzdih pri sebi, pot naprej onemogočena, iskanje muzeja v zagati ... po isti poti nazaj! ?? prvič ne, pa vseeno nenavajeno, tokrat povsem nezaželeno. Koraki kmalu postajajo preveč udobni po poznanem asfaltu vedno bolj obljudenih pločnikov, stavbe nekam lepše, celo ljudje. Hitro se cesta začne spuščati, po nekaj sto stopinjah se izravna za ceno prihoda v bližino reke: muzej je že ušel iz misli, golo potepanje spet zmagalo. Desno! Intuicija jo zopet pripelje h gršim zgradbam, črnoba pušča za sabo zloščenost, igra vsakdanjosti se zopet začne, med temi ljudmi se sum izgublja. A na vzporedni obalni ulici se nekaj dogaja? Ljudje v vrsti, vsi v nasprotno smer, nazaj proti centru, dokaj glasni ... Sledi jim! z ostajanjem na svoji strani, vrsta ne vleče pretirano, opazovanje od zunaj je slajše. Stavbe zastirajo pogled, ulični prehodi odpirajo ... Pristane se na Praçi do Comércio, med množico že zbranih, z navali novih in novih. Najprej navidez dvomeče nezavedno kimajoči obrazi ljudi, ki so svoja telesa v previdni podpori obdržali na robu celotnega dogajanja, v varnem zavetju bližine stebrišča ... ne, morda prvi vtis prevara, zdijo se dejansko podporni, kaj počnejo tu, v tišjem ozadju skorajšnje pasivnosti, oddaljeni od hrupa, središčnega dogajanja na odru, ni nujno jasno na prvi pogled. Nasproti njim, proti kipu, obdanem z gradbenimi odri, jih nekaj vihra svoje zastave, nekaj jih ima svoje majhne plakate, takoj je očitno, da so starost, spol, sloj in slog tukaj nedoločljivi, nepomembni, ne gre za enakost, temveč za enost v enotnosti. Takoj se telo in razpoloženje nalezeta vesplošnega navdih v zaslepljujočem sijaju prostranega trga, od povsod se odbija sončna svetloba, pa naj so tla še tako obširno pokrita s stopali. Koraki jo mimo njih popeljejo do reke, nad katero lebdi helikopter: misel, kako sijajen pogled se mu zagotovo ponuja, ji ne more uiti. Nekaj jih tu resnično želi videti stvari iz višje perspektive, ograje in stebrički ob cesti so vsi po vrsti zasedeni z umetno ustvarjenimi priložnostnimi velikani. Zdaj je oder bližje, glasba glasnejša, pesem nekam znana: verjetno že mora biti ena od teh revolucionarnih himen, na katere se vedno spomnimo, ko je potrebno. Entuziastično petje jo zveče še bližje, kmalu okoli nje po skupinah vihrajo zastave za zastavo, rumene, bele, modre, zelene, vsak hoče povedati, kdo jo nosi, zakaj jo nosi, morajo se razlikovati, da je učinek večji: poglej, vse barve so se združile, torej vsi smo se združili! Ne more se umiriti in ustaliti, energija množice zahteva gibanje, od nje opazovalke, turistke, ki ji je morda vse skupaj zgolj kratkočasje, zabava --- ne! saj vem, da se borite tudi zame, saj vem, dokler smo mi spet tiho, a ne vi, Španija, Grčija, jutri vsa Evropa, ji na misel pade domači grafit. Po pesmi seveda sledijo parole – če bi razumela, bi zavpila z vami --- narobe: razume že, a jezik ji je tuj, besede nepoznane, zlogi neizgovorljivi. Kmalu je okoli nje vedno več črnih baretk in rdečih zastav in zgrabi jo nemir v vzbujanju slabe vesti. Vas smem podpreti, biti z vami, če nisem vi? Vendar jo radovednost žeja, nobenega plakata noče spregledati, dojeti mora že vnaprej znano sporočilo, zato mora prehoditi celoten krog v vijugah, se ustaviti pri vsaki ulici, da dojame, da na nabito poln trg še kar pritekajo ljudje z novimi transparenti, iz obrežja, iz Baixe, iz Alfame ...

Na mesto pritiska mraz, nekje iz oblakov celo prši, vsakega, ki ji prihaja nasproti, nezavedno presenečeno pogleduje – zakaj v to in ne v drugo smer, povej? Modra

baretka ji greje glavo in se ob spuščanju po ulici od železniške postaje proti centru počasi moči, ker se dežnik zdi tako nepomembno nepotreben. Glavni trg s Prešernovim spomenikom vrvi z ljudmi na kuhanem vinu, a po ulici do drugega trga so nekateri prišli z drugačnim namenom: napolniti bodo morali park, parkirišče, ki to ni bilo več, in nato drugo, ki je to še vedno bilo, a ne danes. Danes bo ograjeno, odsek ceste ob njem zaprt, trgovinski center zaradi izjemnega dogodka ne bo obratoval. Prispela naj bi dovolj časa po začetku dogajanja, da bi se to moralo že začeti, ob zvezdastem parku ob njenih prvih korakih že vzklíkajo znane parole, med ljudmi krožijo portretni listi papirja in rdeče cvetoče rože, na enem koncu plapola rdeča, na drugem državna zastava, nekateri žvižgajo, drugi ploskajo, eni kričijo, tretji v zboru pojejo uporne pesmi. Na mesto se počasi spušča mrak, zmrzujoča sivina, ki ne zaustavi ognja v očeh zbranih --- ne, ne, nekje je že slišati poke, v oddaljenih vrstah se ji zazdi, da vidi plamen, morda je nekdo zgolj zažgal nezaželeno sliko ... Začuti tujost, ki ne pomeni nestrinjanja, ko se menda še sploh ne ve, s čim naj bi se strinjalo, ko je baje še vse zgolj v negaciji, določanju skozi zoperstavljanje. Sredi množice, sredi vzklíkov, z rdečo rožo za pasom, z enako nasprotujočo voljo, se začne počutiti kot opazovalka: saj vas podpiram, zakaj se počutim enako krivo, kot bi se, če bi ostala doma? Z nujo jo zapopade hoja, obkroži bivše parkirišče po dolgem in počez, sprehodi se med drevesi, mimo policistov, pogleduj, glej, poslušaj. Čas je že: ne more se biti več ustaljeno na mestu, mora se oditi tja, kjer se o stvareh odloča, kolikor jih je pač že zbranih. Danes je vse glasno, danes se še ne ukvarja s kritikami neartkuliranosti – danes se to zdi smešno – danes, ko se sama ne zmore odločiti, ali so dovoljene sanje ali ne, ker ne ve, kakšen dan, kakšna novost bo na vrsti jutri. Se počuti nedomačo, ker oni vedo, ker imajo sanje ali ker so se jim odpovedali zavoljo jutrišnjega dne? Povsod sama razlikovanost, ne ker ljudje tu ne bi bili enotni, ne, povsod je govora o razlikah ... Vendar ne more dojeti nemoči v vpitju, zanika ga z vso močjo. Med zbranimi, ki so se skozi podhod in čez cesto začeli pomikati proti parlamentu, se nabira energija, ki je ne polni zgolj zgrožena destruktivnost, in pozitivni delček odločne sile je tisti, ki v njej sami zbuja željo so-pripadnosti. Vpitje o odvečnosti njene generacije, otrok starejše generacije, nekaterih, ki so izpadli, še preden jim je bilo namenjeno – kmalu se bo nehalo govoriti o generacijah – ne more iti zgolj za vpitje o naši odvečnosti, izgubljenosti, brezupu, ničnosti! Tu je govora o nečem več: kako bi iz nič vstalo to? Iz apatije angažiranost? Sarkazem in ironija te množice naj bi bila prazna? Resnični so kriki, da v taki državi, tem svetu noče več živeti, a ob tem pogledu na raznolike transparente ne more verjeti, da se iz distance ne more roditi utopija. "Prihodnost ji je odvzeta"? A kogar noče en svet, si lahko, si naj ustvari svojega – "zapri nam ena vrata in bomo našli druga, našli bomo okno, iz tvojega zavrnjenega materiala zgradili svoje..." Njeno razpoloženje vse bolj neodločilno niha med dvomi, s katerimi je javnost polnila ozračje, in upornostjo, ki polni tukajšnje, med plehkim populizmom in resnico, ki se skriva celo v njem. Torej je množica začutila, da ne sooblikuje več lastnega sveta: so izničili tudi voljo vzeti si nazaj to pravico? - pravice, ki so ji morale biti nekoč že priborjene. In kako le naj bi bili vsi boji že izbojevani in njen ničnen, če so zgradili statičen svet, ki je ne sprejema --- so skeptiki spregledali možnost, da jo zadnji, odločilni šele čaka? Ustvarjalnost potrebuje prav to bolečino in jezo, ki jo čuti danes na trgu, in idealistični otrok v njej s pogledom na druge idealistične otroke okoli nje zato ne more verjeti, da so kriki zgolj zmerljivke, sporočila neveljavna, zahteve pre-abstraktne, ironija zgolj tragična.

Denis Podaj
Očetov meč

Že na vse zgodaj zjutraj močno potrka na stara lesena vrata male stare kmečke hiše. Deset letni deček hitro steče k vhodu in veselo odpre, a je presenečen, ko ugotovi, kdo stoji pred hišo.

»Pozdravljen, mladi mož. Prišel se k očetu,« se mu prijazno nasmeji visok postaven mož, oblečen v prelepa oblačila, okoli sebe pa ima ogrnjeno dolgo rdeče pregrinjalo, ki poplesava v vetru. Za pasom ima privezan dolg, čudovit meč z zlatim ročajem.

»Kaj pa je vas prineslo sem general Gregor?« se za dečkom pojavi prav tako velik in močan možki.

»Prišel sem na obisk. O nečem bi se rad pogovoril.«

»A tako, vaš obisk pomeni samo eno. Pridite, sedite, vam smem ponuditi malo domačega vina?« general zakoraka do mize in sede na stol ter vrže pregrinjalo preko njega. Dečkov oče mu natoči vina.

»Kako si že zrasel. Andrejas si ne,« spregovori general, ko opazuje dečka. Andrejas pa mu samo prikima ter tiho opazuje situacijo.

»Ja, res je, otroci tako hitro rastejo. Povejte, kaj vas je prineslo sem, o čem bi radi govorili?«

»Kraljevini grozi napad mogočne vojske. Zato zbiram velike bojevnike.«

»Gospod general, saj veste, da se ne borim več, poleg tega Andrejasa ne morem pustiti samega. Saj veste, da je ob rojstvu izgubil mamo.«

»Martin, brez tebe ne morem v boj, si najmočnejši bojevnik v kraljevini Glodor. Z vojno mam grozijo Rolsovi možje, z njimi ni šala. Sam kralj prosi, da pomagaš voditi vojsko. Za Andrejasa ne skrbi, sama kraljeva družina bo poskrbela zanj v zameno za tvojo pomoč,« Martin se zamišljeno nasloni nazaj in opazuje Andrejasa in nato spet generala.

»Zavedam se, da z Rolsovo vojsko ni šale, da so pometli že z veliko kraljevinami. Zato bom sodeloval, ampak pod enim pogojem. To bo moja zadnja bitka, v nasprotnem primeru se za vedno odselim iz kraljestva in me ne boste več našli.«

»Me veseli, da si sprejel sodelovanje. In sprejemem tvoj pogoj, pa čeprav mi ni všeč. Ampak naj bo. Obljubim, da te ne bom nikoli več obiskal z namenom te vabiti v vojsko.«

General in Martin vstaneta in si podata roke. General mu še da par napotkov, nato zapusti staro kmečko hišico.

»Andrejas, pridi sem. Nekaj ti moram povedati. Ta bitka bo huda, ne bom se kmalu vrnil.«

»Saj se boš vrnil živ, ne?« ga zaskrbljeno opazuje.

»Seveda sem bom. Ne skrbi, ko pridem nazaj, bova nadaljevala s kmetovanjem. Še prej pa ti moram nekaj pokazati,« Martin stopi do visoke stare omare, seže z roko nad njo in vzame velik, čudovit meč, prav tako z zlatim ročajem kot ga je imel generalov.

»Vav, zakaj nisi nikoli rekel da ga maš,« si ves navdušen ogleduje meč.

»Prav o tem bi rad govoril s tabo. Povedal ti bom skrivnost tega meča. Pozorno

poslušaj. Torej ... « Martin je tako Andrejasu razlagal dolgo v noč celotno zgodovino meča, kaj pomeni za njegovo družino, kaj zmore ter še druge podobnosti. Naslednje jutro pred hišo čakata dve veliki kočiji, v eni je general Gregor, v drugi pa je služabnik kraljeve družine Glodor. Andrejas in Martin se še zadnjič objameta in poslovita ter odideta vsak v svojo kočijo. General Martina odpelje na bojišče, služabnik pa Andrejasa h kraljevi družini. Preden se pripeljeta do kraljeve palače, se peljeta preko velikega vrta, kjer so grede in rastline skrbno negovanje in strižene. Kamor koli pogleda je polno cvetlic, ki dobesedno žarijo v objemu sonca. Kočija se ustavi pred veliko palačo, ki je vsa natančno izklesana, vsako okno posebej obrobjeno, vsi robovi okrašeni. Na velikem stopnišču ga pričakuje kraljeva družina. Andrejas počasi stopi iz kočije, stopi do njih ter pred njimi poklekne.

»Vstani Andrejas, ni se ti potrebno klanjati. Tvoj oče je pri nas zelo cenjen, velikokrat je že rešil našo kraljevino in tudi nas, zato smo mu večno hvaležni. Počuti se kot doma.« spregovori z močnim glasom kralj Glodor.

»Lepo je slišati, da tako cenite mojega očeta.«

»Gotovo si utrujen od dolge vožnje. Pridi, pokazala ti bom sobo,« se z prijaznim in nežnim nasmeškom oglasi kraljica Elergina.

»Hvala,« se še enkrat prikloni.

»Se znaš sabljati?« ga izza kraljice vpraša deček, enake starosti.

»Da, princ Benjamin. Znam.«

»Super. Pridi, greva se sabljat,« ga ves vesel prime za roko in povleče po dvorišču.

»Benjamin, gotovo je utrujen, naj si malo spočije, se bosta jutri igrala,« se oglasi kraljica.

»Ni hudega, nisem pretirano utrujen, je bila kočija zelo udobna,« ji odgovori Andrejas.

»Prav, do večerja se vrnita.«

»Ja, mama,« še potrди Benjamin in že izgineta za palačo. Tako je bilo skoraj vsak dan, Andrejas in Benjamin sta postala zelo dobra prijatelja, cele dneve sta se sabljala. Na Benjaminov ukaz jima je moral kdaj kateri izmed vitezov pokazati kakšen novi trik, ki sta ga nato vadila in se pomerjala, kdo ga bo prej osvojil. Tako so minevali dnevi, tedni, meseci in leta.

»Kaj je narobe Andrejas?« ga vpraša Benjamin, ko opazi da zamišljeno in zaskrbljeno sloni na ograji balkona ter opazuje nebo.

»Danes je točno pet let odkar je oče odšel v vojsko. Od dneva, ko sva se poslovila, pa do danes, ni o njem ne duha ne sluha. Niti enega pisma ni napisal ... «

Benjamin stopi do njega, ga prime za ramo in išče tolažilne besede.

»Ne skrbi, tvoj oče je velik bojevnik, gotovo se bo kmalu vrnil.«

»Res je, zato sem želel, da pomaga voditi vojsko. Ni boljšega bojevnika v moji kraljevini,« se za njima oglasi kralj, ki je ravnokar stopil na balkon.

»Oče, mogoče bi poslal koga v izvidnico, da poišče njegovega očeta in prinese pozdrave?« razmišlja Benjamin.

»Ni potrebno. Hvala. Verjamem, da se bo nekega dne vrnil. Sicer pa prej ali slej se bo ta vojna morala končati.«

»Ja, ta vojna že res traja leta. Vendar ne smemo obupati, borili se bomo do

zadnjega,« pripomni kralj Glodor.

»Vaša visokost, smem poročati?« se oglasi služabnik, ves zadihnan, ter poklekne pred kraljem.

»Smeš.«

»Rolsova vojska je prodrla skozi obrambo, vsak čas bodo dosegli prvo vas. Ne moremo jih več zadržati.«

»Kaj!?« ozre se v smer, v kateri se nahaja vas. Čeprav je od kraljeve palače zelo oddaljena, se je že lahko videlo, kako se v zrak dviga gost črn dim.

»Poslati jim moramo pomoč, oče,« Benjamin prestrašeno opazuje gost dim. Tudi Andrejasu je zastal dih ob pogledu nanj.

»Vsa vojska je že tam, nimam več koga,« tiho in zaskrbljeno odgovori kralj.

»Predlagam, da zapustite palačo, dokler je še čas,« se oglasi služabnik.

»Ne, moramo jim pomagat, ljudje nas potrebujejo,« zabrusi Benjamin ter steče z balkona, Andrejas pa za njim.

»Kam gresta?! Nikamor ne hodita, prenevarno je!« se glasno oglasi kralj, a njiju že ni več v bližini. Kakor hitro sta mogla, sta tekla v hlev, vzela vsak svoj meč in konja ter odhitela proti vasi.

»Si prepričan, da je to pametno, Benjamin?« je zaskrbljen Andrejas.

»Ne, samo ne morem stati križem rok in gledati, kako pobijajo moje ljudi.«

»Se strinjam. Vedi, da se bom do konca boril ob tebi.«

»Hvala ti, Andrejas.«

Dokaj hitro prispeta. Benjaminu in Andrejasu zastane dih, ko opazita, kaj se dogaja v vasi. Vse hiše požira ogenj, goriyo tudi številni ljudje. Ženske kričijo, otroci glasno jokajo, vsak brezglavo beži, da bi se rešil. A Rolsova vojska je povsod, niti enega se ne usmilijo, niti otroka, še tako majhnega, vsakega obglavijo, kri teče, trupla ležijo povsod, kamor pogledaš. Oba iz nožice potegneta meč ter se zaženeta do prvega vojaka. Brez zadržka sta jih obglavljala, vojaki so padali kot domine, vse dokler ni pred njiju stopil velik mišičast mož ter zamahnil proti njima z roko. V tistem vanju udari močan veter, ki ju prevrže s konja in pomeče po tleh.

»Glej, glej. Sam princ Benjamin je prišel naravnost v moje roke,« se mu z velikim nasmeškom približuje. Benjamin se pobere nazaj na noge ter proti njemu nastavi svoj meč:

»Opozarjam te, prenehaj pobijati moje ljudi, pa bom mogoče pokazal usmiljenje.«

Mož se začne na vso moč smejati, pridružijo se mu tudi drugi vojaki v bližini.

»Kaj pa boš storil? Boš ubil generala Rolsove vojske?« Benjaminu se od strahu prične tresti roka, v kateri drži meč. Saj se ve, da je general Rolsove vojske izredno močan, pravzaprav se zanj ve, da zna uporabljati celo magijo, česar so sposobni zelo redki bojevniki.

»Prepusti ga meni,« pred Benjaminom stopi Andrejas ter pogumno in samozavestno gleda generala naravnost v oči.

»Kaj počneš? On je magični bojevnik, proti njemu nimava nikakršne možnosti,« mu tiho zašepeta.

»Veš, zakaj je moj oče tako velik bojevnik?«

»Ne vem, slišal sem samo govornice, da naj bi bil edini v kraljevini, ki zna uporabljati magijo. Vendar nikoli nisi ničesar omenil, vprašati se te pa tudi nisem upal.«

»Drži, da je magijan, ne drži pa, da je edini.«

»Kaj hočeš povedati? Ti si tudi ... ?« ga presenečeno opazuje.

»Da, oprosti, da sem ti zamolčal. Vendar sem očetu obljubil, da se razkrijem le, če je nujno.«

»Ne skrbi, mislim, da razumem, zakaj. Obljubo je treba držati. Nisem jezen ... Vendar, mu boš kos?«

»Da,« se skrivnostno nasmehe.

»Ta pogled mi je pa nekam znan. Ah, saj res, lastnik tega meča je imel prav tak pogled in nasmeh,« iz nožice potegne meč z zlatim ročajem.

»To je očetov meč! Kaj si mu storil?!« je ves iz sebe Andrejas.

»Ah, bil je tvoj oče ... Moram priznati, da je bil dober bojevnik in magijan, a proti meni ni imel možnosti. Kaj sem storil? Preprosto: ubil sem ga, kaj pa drugega,« prične se na ves glas smejati. Andrejas z vso močjo stiska pesti, v očeh se mu nabirajo solze. Okoli njega se začne nabirati nekakšna energija v obliki vetra, ki prične pihati krožiti naokoli. Benjamin nekoliko prestrašeno opazuje situacijo ter se rajši umakne nekoliko v stran, saj ne ve, kaj pričakovati.

»Tega ti ne bom odpustil. Poskrbel bom, da boš danes zadnjič zadihal.« Proti generalu iz roke usmeri veliko strela, ki ga zadene ter vrže v gorečo hišo. Proti Andrejasu se zažene več vojakov, a tudi te z strelami odbije vse naokrog.

»Spet nekdo, ki misli da me lahko premaga. Tvoj oče je proti meni zgubil, zakaj misliš, da boš ti uspel? Neumnež ... « prikoraka general iz ognja, brez vsakršne praske. Proti Andrejasu izstrela strela, ki ga vrže po tleh. V rokah si naredi ognjeno kroglo in tudi njo izstrela. Andrejas se komaj pobere, ko že na mestu, kjer je še malo prej ležal, močno eksplodira. General se na vso moč reži. Ko se dim razkadi, o Andrejasu ni sledi.

»Zapomni si, moja magija je močnejša od očetove,« se Andrejas oglasi za generalom ter ga z nogo udari v glavo tako, da ga vrže naprej in zabije v tla. Še preden se pobere, že Andrejas proti njemu izstrela velik rumen žarek. General pred žarek nastavi Martinov meč, ob katerega trči, vendar je žarek dovolj močan, da generala potiska nazaj. Slednji se nasmeji in izgine, tako žarek zadene gorečo hišo za njim, sam pa se ponovno pojavi za Andrejasom in z mečem globoko zareže vzdolž njegovega hrbta. Andrejas glasno zavpije od bolečine.

»Andrejas!« ves zaskrbljen in prestrašen zavpije Benjamin, išče način, kako bi mu pomagal, vendar se ob vsem tem čuti popolnoma nemočnega. Andrejas se, kakor hitro zmore, ponovno zbere, namoči prst v rano, ki je močno krvavela, potegne po rezilu generalovega meča in nato odskoči na varno razdaljo. Meč skoraj v trenutku generalu postane tako pretežak, da bi ga še držal, zato mu pade iz rok ter se zarije v zemljo. Kljub naporu, ga ne more premakniti niti za milimeter.

»Kaj si storil?« ga začudeno vpraša.

»Meč je last družine, naš simbol. Zato potuje iz generacije v generacijo. S tem, ko sem nanj prenesel svojo kri, sem mu povedal, kdo je njegov naslednik. Sedaj ga ne more uporabljati nihče drug kot jaz, le meni bo dovolil, da uporabim njegovo pravo moč.«

Andrejas proti meču nastavi roko in ta se dvigne iz zemlje ter poleti naravnost k njemu. Zgrabi ga za ročaj ter z njim takoj na vso moč zamahne proti generalu. Iz meča se sprostí gost, oster veter, ki zravná vse pred sabo. Hiše, drevesa, vojaki, vse, kar veter zajame, se zdrobí v prah. Benjamin je brez besed, samo spremlja dogajanje, saj si niti približno ni predstavljál, da sta govorila o tako mogočni magiji. A kljub tako moči vetra, general še zmeraj obstoji na nogah, zdrobljen je le njegov oklep. Po telesu ima več globokih ureznin, pred sabo drži lepo oblikovan meč, z ročajem iz črnega zlata.

»Nimaš samo ti takšnega orožja,« zasučé meč okoli zapestja ter se zažene proti Andrejasu. Tudi Andrejas se močneje opríme meča in mu steče naproti. Ko sta dovolj blizu, med tekóm na vso moč zamahnetá svojima orožjema in ustavita se šele, ko sta se nekoliko oddaljila. S hrbtóm sta obrnjena drug proti drugemu, oba močno zadihana izmučena ter poškodovana. Andrejasu se že čez nekaj trenutkov odpre nova rana v boku.

»Veš, oče me je zmeraj učil, da se z magijo ne smeš bahati ali misliti, da si zato, ker pač znaš uporabljati magijo, nepremagljiv,« ves zadihan spregovori Andrejas.

»Si bom zapomnil,« še komaj izreče general, preden njegovo telo razpade na dve polovici. Andrejas od utrujenosti in bolečin pade na kolena, komaj še diha. K njemu zaskrbljeno priteče Benjamin:

»Andrejas, si v redu?«

»Tí delujem v redu?« ga postrani pogleda ter se nasmehne.

»Oprosti. Pridi, pomagal ti bom vstati, vsak čas bo prišlo še več vojakov, takšen se ne moreš več boriti. Peljal te bom v palačo.«

»Počakaj, vojakóm morava preperečiti, da bi prodrli. Imam idejo, kako ... «

»Ampak, ves si ...«

»Ne skrbi, v redu sem,« ga prekine ter se mu nasmehne, da bi ga nekoliko potolažil. Z Benjaminovo pomočjo se postavi na noge in vzdigne meč visoko proti nebu. Ta zažari, kot prične žareti tudi njegovo telo. Andrejas zamomlja nekaj besed, ki jih Benjamin ni razumel. Nad njima se visoko na nebu začnejo zbirati črni oblaki, iz katerih prične glasno grmeti in bliskati. Prične se spuščati ogromna roka okostnjaka v oklepu, ki ji sledi tudi zgornji del trupa ter okostnjakova glava s čelado, na kateri so rogi. Benjamin prestrašeno opazuje to mogočno stvar ter pogleda Andrejasa, ki še dalje momlja čudne besede. Vsi Rolsovi vojaki se ustrašijo uroka, saj se spuščá naravnost proti njim, nihče se mu ne upal postaviti nasproti, zato se razbežijo. Ko je razvidno, da se Rolsova vojska pomika nazaj, se okostnjak ponovno dvigne med oblake, ti pa se razidejo. Tudi meč in Andrejas prenehata žareti in, ko vse skupaj mine, se Andrejas samo zgrudi v nezavest. Ko ponovno odpre oči, se že nahaja v svoji postelji, v svoji sobi v kraljevi palači, ves obvezan in z mokro krpo na čelu, ob njem pa sedi Benjamin. Za njim stojita tudi kralj in kraljica.

»No pa je naš junak končno odprl oči,« veselo pripomni kraljica.

»Se opravičujem, da sem molčal, da sem magijan. Ampak ...«

»Ne obremenjuj se s tem. Tudi mi smo ti nekaj zamolčali,« ga prekine kralj.

»Kaj pa, ste že prej vedeli, da je oče mrtev?«

»Ne, zamolčali smo ti, da smo v sorodstvu,« nadaljuje kralj.

»Ne razumem.«

»Bratranca sva, Andrejas.« veselo pripomni Benjamin.

»Tako je. Tvoj oče in jaz vsa imela istega očeta, bila sva brata. Meč, ki si ga uporabil, je bil last najinega pradedca. Tvoj oče ni želel biti del kraljevega življenja, zato se je odločil, da se bo preselil na manjšo kmetijo in živel zanj normalno življenje,« razlaga kralj.

»Torej ste tudi vi magijan?« razmišlja Andrejas.

»Ne, to čast je imel samo Martin. Zato je bil on dedič meča. Kot si sedaj ti.«

Andrejas se počasi dvigne ter zamišljeno opazuje Benjamina in nato celotno kraljevo družino.

»Andrejas, ne vem, kaj se ti zdaj pleče po glavi, vendar jaz si želim, da bi ostal z nami ... z mano. Ob tebi je bil vsak dan zanimiv,« se mu previdno izpove Benjamin.

»Mislim, da mi kaj drugega niti ne preostane. Živeti na kmetiji brez očeta bo dolgočasno. Poleg tega ste edina družina, ki jo še imam. Ampak, pod enim pogojem ... «

»Ja, magijo boš uporabil samo takrat, ko bo to res nujno. Kot je to veljajo za tvojega očeta,« se nasmehne kralj.

Anja Radaljic

Degradacija neke češpljice Od pri-mišljanj do raz-misljanj

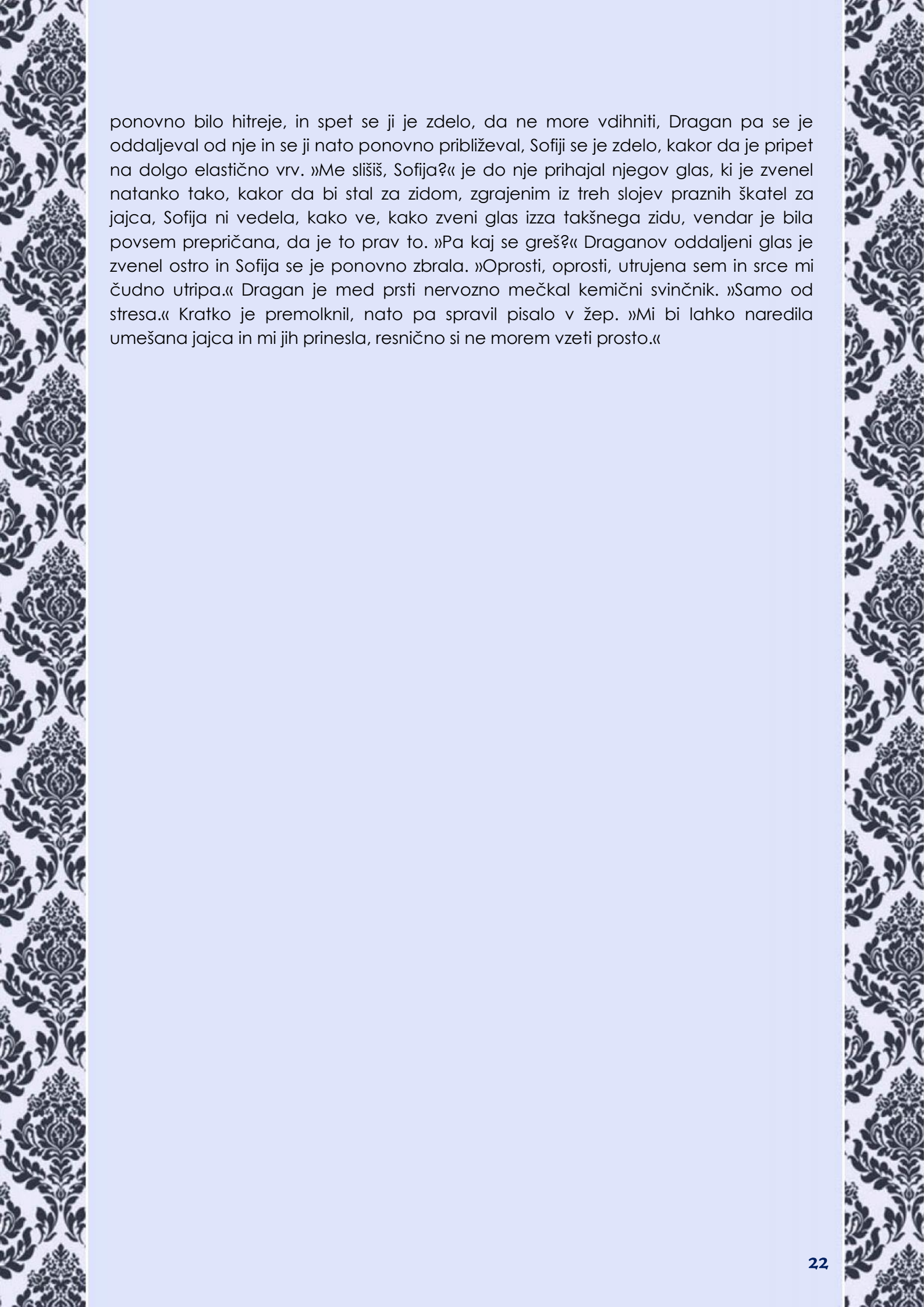
15. (1/2)

Črke, ki so se izpisovale na zaslonu Draganovega računalnika so preskakovale ena drugo, se zamenjevale in izgubljale. Prej črne so zdaj postale sive na pogled, vse je bilo nenadoma nekoliko megljeno. Dragana je začelo pikati med rebri, vzravnal se je in za trenutek je začutil olajšanje, potem pa spet; od ostre bolečine mu je bilo skorajda nekoliko slabo. »Kaj je to,« se je spraševal. Želodec? Že dneve ga pika in stiska, vse odkar so prekoračili datum, ko bi naj bil projekt končan. In prehrana, vsak dan isti kos piščanca z rižem in litri turške kave, prav gotovo ne prispeva k boljšemu počutju. Dragan je shujšal in njegov okrogli obraz je zbledel in upadel.

Pomisлил je, da mora nujno, prav zdaj nekaj pojesti. Morda jajce? Odprl je vrata svoje delovne sobe. »Sofija?« je zaklical. »Sofija!« Zmrazilo ga je, kot bi mu po hrbtu lezel hiter kuščar z dolgimi, hladnimi krempljci. Kaj spet počne? Sedi v tistem starem oranžnem fotelju, ki bi ga tako rad peljal na odpad in kupil novega, pa tega ne stori, ker mu ona tega *ne dovoli*? Je zamaknjena v svoje misli in ga zato ne sliši ali pa morda piše? Piše nekaj novega, česar ne bo nikoli končala, njemu pa se bodo zdeli povsem brezsmiselno zapravljeni vsi tisti trenutki, ko bo prebiral fragmente, za katere je jasno, da bodo ostali nedokončani, kot vse, česar se je kdaj lotila. »Sofija!« je še enkrat zavpil in počakal nekaj negibnih, tihih trenutkov.

Sofija sedi v dnevni sobi in vleče kolena k bradi. Nekaj se je spet zasvetlikalo pri lončnici. In ali ni tudi lončnica temnejša, kakor navadno? Bolj temno zelena? Niso njeni rdeči cvetovi bolj zamolkli? Sofija dvakrat pomežikne, srce pa se ji že premetava v prsih. Od daleč prihaja Draganov glas, zdi se ji, da jo kliče, a ga presliši, ker ga mora preslišati, nujno mora ugotoviti, kaj je s to lončnico, zakaj se je prej podaljšala, zdaj pa je nekam čudno temna? Sofijo je strah. Dragan jo spet kliče in tokrat se trudi, da bi mu odgovorila, ampak ne more, ker iz njenega grla noče priti noben glas. Zato obsedi in se ponovno trudi, da bi umirila svoje dihanje. Počasen dolg vdih, ena, dva, tri, počasen izdih, ena, dva, tri, počasen vdih, ena, dva, tri.

»Kaj pa počneš?« je vprašal Dragan, njegov glas je še zvenel nekoliko oddaljeno, ampak samo malo. Sofija je dvignila pogled, tudi lončnica je bila povsem enakih barvnih odtenkov kot navadno. »Morda mi je samo zanihal krvni pritisk,« si je rekla Sofija. »Sofija?!« »Oprosti, v vijolico sem se zagledala,« je odvrnila Sofija. »Nisi slišala, ko sem te klical?« Sofija je pomežiknila in pogledala Dragana in srce ji je nenadoma

ponovno bilo hitreje, in spet se ji je zdelo, da ne more vdihniti, Dragan pa se je oddaljeval od nje in se ji nato ponovno približeval, Sofiji se je zdelo, kakor da je pripet na dolgo elastično vrv. »Meliš, Sofija?« je do nje prihajal njegov glas, ki je zvenel natanko tako, kakor da bi stal za zidom, zgrajenim iz treh slojev praznih škatel za jajca, Sofija ni vedela, kako ve, kako zveni glas izza takšnega zidu, vendar je bila povsem prepričana, da je to prav to. »Pa kaj se greš?« Draganov oddaljeni glas je zvenel ostro in Sofija se je ponovno zbrala. »Oprosti, oprosti, utrujena sem in srce mi čudno utripa.« Dragan je med prsti nervozno mečkal kemični svinčnik. »Samo od stresa.« Kratko je premolknil, nato pa spravil pisalo v žep. »Mi bi lahko naredila umešana jajca in mi jih prinesla, resnično si ne morem vzeti prosto.«